

DELBÄCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Kralja Petra ul. 30.
T. u. Telefonszám 21-37, éjjel 20-58. Sürgőnyelme: „Délbácska”
Novisad. Póstatarképzéztári csekszámla Zagreb: 46.692.

Novisad, 1929. Szeptember 12.
CSÜTÖRTÖK

Előfizetési ára: egy hóra 40 din., három hóra 120 din., fél
évre 240 din., egész évre 480 din. Egyesszám ára hétköznap
1.50 din., vasárnap 2 din. Külföldön egy hónapra 50 dinár.

Ez nem katonai diktatura, hanem ideiglenes rendszer, melyet egyesült és szétvá- laszthatatlan népem általános megelégedésére vezettem be — mondotta Ófelsége Alekszandar király a párizsi „Journal” szerkesztőjével folytatott beszélge- tése alkalmával

Az ország átszervezése teljes erővel folyik

Megirtuk a napokban, hogy Ófelsége a király külön kihallgatáson fogadta a Beogradban időző Poilu d'Orient, a világháboru alatt a keleti harctéren küzdő francia katonák szövetségének küldöttségét. A küldöttség tagjai között volt Amers Louis, a párizsi journal szerkesztője is, akivel Ófelsége hosszabb ideig beszélgetett. A Journal most teljes terjedelmében közli az uralkodóval folytatott beszélgetést, amely alkalmával Ófelsége a következőket mondotta:

— Boldog vagyok, hogy alkalman van régi harctéri bajtársainkat, a Poilu d'Orient tagjait üdvözölni. Sokan közülük a legkellemesebb emlékeket idézték fel bennem.

— Népemet büszkeséggel tölti el az az őszinte baráti kapocs és a szeretetnek a megnyilvánulása, amely közötté és a francia nép között áll fenn és amelynek leghivatottabb képviselői a Poilu d'Orient tagjai. Senki sem érti meg jobban, mint éppen a Poilu d'Orient azt a nagy fáradozást, amelyet

országunk fejlődése érdekében kifejtünk valamint őszinte kívánságunkat, amely a béke fenntartására irányul.

— Őszinte örömmel tölt el bennünket, hogy a Fidae képviselői, mint a nemzetközi béke őszinte és igazi szószólói, a beogradi kongresszus alkalmával személyesen is meg-

győződhetek erre vonatkozó igyekezetünkről és őszinte manifesztációról.

— Önök látták országunkat s meggyőződhettek, hogy ezidő szerint

az átszervezés munkája teljes erővel folyik.

A legerélyesebb intézkedéseket kellett fogatosítani, hogy

mielőbb kikerüljünk a helppolitikánkban mutatkozó zavarokat s hogy véget vessünk egy tarthatatlan állapotnak, amelyek a néprétegek sorában zavart támasztott s amely veszedelmet jelentett a nemzeti egység szempontjából.

— Kormányom teljes erővel fáradozik azon, hogy a lelkeket megnyugtassa és helyreállítsa azt, amit eddig elmulasztottak. A feladatunk óriási, az eredmény azonban már mutatkozik s ez a körülmény erősíti meg bennem a reményt s fokozza optimizmusomat.

Ez nem katonai diktatura, erről egyáltalában szó sem lehet, ez csak ideiglenes rendszer előre kitűzött céllal, rendszer, amelyet egyesített és szétválaszthatatlan népem általános megelégedésére vezettem be.

Mironescu román külügyminiszter válaszolt Apponyi gróf népszövetségi beszédére

Románia jóindulattal bánik kisebbségeivel és rövidesen csatlakozik a kötelező döntőbíráskodáshoz

Genéből jelentik: Az évi jelentés általános vitája, amellyel máskor a népszövetségi közgyűlés sokszor már az első héten végez, ezúttal sokkal szélesebb mederben hömpölyög. Tegnap már hetedik napja folyt a vita és a szövegre jelentkező szónokok jegyzéke egyre újabb nevekkel bővül. A tegnapi közgyűlés elején Guerrero elnök szelíd nyomást igyekezett gyakorolni a szónokokra. Utalt arra, hogy a vita elhuzódása a bizottságok munkáját megakasztja és kérte, hogy a szónokok fogják rövidebbre mondanivalójukat. Kilátásba helyezte, hogyha az általános vita nem fejeződik be hamarosan, ak-

kor az elnökség kénytelen lesz az ügyrend szabályzatának azt a szakaszát alkalmazni, amely megengedi a felszólalások időtartamának korlátozását.

Az évi jelentés folytatóságos általános vitáját tegnap Marr ausztráliai fődélegátus vezette be. Hangoztatta, hogy Ausztrália teljes odaadással támogatja a nemzetközi béke ügyét.

A következő szónok Mironescu román külügyminiszter volt aki a román delegáció álláspontját fejtegette. A nemzetközi ellentétek békés rendezéséről szólva annak a reményének adott kifejezést, hogy a nagyha-

tajmak csatlakozása után

Románia is csatlakozni fog a hágal nemzetközi bíróság statumainak fakultív záradékához.

Ezután áttért a kisebbségvédelem ügyére. Kijelentette, hogy a román delegáció véleménye szerint a Népszövetség nem mehet túl azokon a javításokon, amelyeket a madridi tanácshatározat biztosított és nem adhatja meg a panaszos kisebbségeknek a nemzetközi jogszemély jellegét, mert ez veszélyes lenne az államok szuverenitása szempontjából.

Románia jóindulattal bánik kisebbségeivel.

Ennek bizonyítására hivatkozott arra, hogy a magyar tisztviselőket visszahelyezik állásukba és új törvényt készítenek elő a kisebbségi kérdés rendezésére.

Beszéde továbbí során Mironescu a következőket mondotta: Az előző felszólalások során olyan kijelentés hangzott el itt, amelyből arra lehet következtetni, hogy az illető szónok reménykedik a régi világ helyreállításában. Ez a tiszteletreméltó szónok hivatkozott azokra a tapasztalatokra, amelyeket hosszú élete folyamán szerzett. Kifejtette, hogy az emberi alkotások nem örökéletűek. Ha ez a megállapítás filozófiai gondolat, akkor nincs ellene szavunk. De ha politikai tétel, akkor ki kell jelentenünk, hogy annak, aki a Népszövetség kebelén belül dolgozik elsősorban kötelessége, hogy állandóságra törekedjen. Ennek pedig alapfeltétele, a fennálló szerződések tiszteletben tartása.

Csupán azok a dolgok nem állandóak, amelyek igazságtalanságon alapulnak. Amikor egyesítettük az évszázadok óta egymástól elszakítva levő románokat, ezzel régi igazságtalanság szűnt meg. A változott helyzet az igazságra épült fel, éppen ezért állandóságra számíthat.

Berejézésül a román külügyminiszter Briand fe hírához csatlakozva hangoztatta, hogy szüntessék meg a háborus gyűlölködést és szűnjék meg végre az a gyűlölködő propaganda, amely mögött a háborura való készülődést lehet sejteni.

Románia minden körülmények között védelemre fogja magát, ha valaki jogos birtokában megtámadja és teljes mértékben áthajítja az a tudat, hogy amikor saját érdekeit védi, akkor a béke közös ügyét oltalmazza. Románia azonban nem akar háborút, mert ha van állam, amelynek szüksége van békére, hogy nyugodtan fejlődhesse, akkor ez éppen Románia.

Harminc millió fontba kerül a La Manche alagut megépítése

Londonból jelentik: A Daily Express című lap úgy tudja, hogy a La Manche csatorna alagutjának tanulmányozására kiküldött bizottság még nem készült ugyan el jelentésével, de máris bizonyosra vehető, hogy ajánlani fogja az alagut megépítését. Az alagut ellenzői kizárólag a csatorna mellett levő kikötővárosok egyes iparágainak képviselői.

A csatorna megépítése körülbelül harminc millió fontba kerülne és a munkálatok négy éven át tizenkétezer embert foglalkoztatnának.

Jovanovics Milorád főispán tegnap a gazdasági intézmények képviselőit és az állami hivatalok főnökeit fogadta kihallgatáson

Reggel 7 órakor meglátogatta a kamenicai gyermekmenhelyet
A délelőtti órákban látogatást tett a városháza egyes ügyosztályaiban

Jovanovics Milorád bácskai tartományi főispán a tegnapi napot is Noviszádon töltötte. A főispán reggel 7 órakor autóján Kamenicára hajtatott, ahol hosszabb látogatást tett a gyermekmenhelyen. Miután megtekintette a menhely összes helyiségeit, legnagyobb meglepedését fejezte ki a menhely vezetőségénél a látottak fölött.

A kora délelőtti órákban a főispán visszatért Noviszádra s Borota Braniszláv dr. polgármester szobájába sietett, ahol az egyes ügyosztályok főnökeit fogadta. Ez alkalommal a főispán behatóan érdeklődött a városi adminisztráció iránt, majd a polgármester kíséretében látogatást tett az egyes ügyosztályokban. A műszaki hivatalban a város szabályozási tervek, valamint a város építkezései és intézményei iránt érdeklődött.

Délelőtt 11 órakor

a gazdasági intézmények a kereskedelmi kamara, a tőzsde, a komlótermelők szövetségének és a gyár-

iparosok képviselőit fogadta a főispán, akiktől ugyancsak információt kért a gazdasági helyzetre vonatkozólag.

A főispán hosszabb ideig elbeszélgetett az üdvözlésére megjelent személyekkel, majd a vendéglősök egyesületének elnökségét fogadta.

Délután fél egy órakor az állami hatóságok főnökei jelentek meg a főispánnal.

Az újságírók a főispánnal

Azokkal a lapjelentésekkel kapcsolatban, mintha Jovanovics Milorád főispán kedden délután a sajtó összes képviselőit fogadta volna, megállapítjuk, hogy a főispán kizárólag a Délbácska, a Politika és a Vidovdán munkatársai előtt tett nyilatkozatot. Jevgyevics Dobroszláv, a Vidovdán igazgatója egyébként annak a megállapítására kéri lapunkat, hogy a főispánnal folytatott beszélgetésről ő adott le tudósítást azoknak a lapoknak, amelyeknek képviselői nem jelentek meg a főispán előtt.

Nagyszabású kémkedési affért lepleztek le Athénben

Két görög vezérkari tiszt horribilis összegeket kapott a török kormánytól

Athénből jelentik: A kormányhoz közzelálló lapok nagyszabású kémkedési afféról adnak hírt, amelynek központjában

két görög vezérkari tiszt áll, akik fontos katonai titkokat árultak el az athéni török katonai attasénak.

A két tiszt horribilis összegeket kapott

a török kormánytól és rendszeres havi fizetést húzott a török követségtől.

A kémkedő tiszteket letartóztatták. Az eset óriási feltűnést keltett Görögországban s a politikusok erőlyes intézkedéseket követelnek a török követség kémkedési rendszere ellen.

Száztagu kirándulótársaságot

ejtett foglyul egy görög rablóbanda, mely négy millió dragma váltságdíjat követel az elfogott előkelőségekért

Óriási riadalom Görögországban — A tesszáliai lakosság pánikszerű félelemmel menekül a veszélyeztetett községekből

Athénből jelentik: Óriási izgalmat kelt egész Görögországban egy vakmerő rablóbanda garázdálkodása, mely már évek óta rettegésben tartja Tesszália tartományait s mely legutóbb olyan vakmerő tettet vitt véghez, mely szinte páratlanul áll a rablóvilág bünkrónikájában.

A Senora nevű község mellett kedden reggel egy többtagú, állig felfegyverzett rablóbanda

száz tekintélyes görög polgárt ejtett foglyul.

A foglyok között van Kakisz Hadzsi szenátor, Szahot tábornok, Karabetisz hadosztályparancsnok, Bajakosz törvényszéki bíró és Pamatopulosz rendőrfőnök.

A rablóbanda gépfegyvertűz elé fogta a társaságot, amely kiránduláson volt egy környékbeli fürdőhelyen s állandó tüzelés közben megadásra kényszerítette a megrémült embereket.

A rablók csak a legelőkelőbb embereket tartották vissza a fogságban s ezekre

négy millió dragma váltságdíjat tűztek ki, a többieket pedig szabadonbocsátották.

A példátlan eseményről a tráciai hatóságok azonnal értesítették Bofulisz miniszterelnök helyettesét, aki

minisztertanácsot hívott össze, ame-

EDISON BELL PENKALA
képviselő

GRAMOFONOK
LEMEZEK

hosszu részletfizetésre

ALTERNO - RELAIS

GRAMOFONOSZTÁLY
TELEFON 24-14, 24-87.

Ilyen a vezérkar főnöke, a rendőrség politikai osztályának főnöke és több tábornok résztvett.

A minisztertanács elhatározta, hogy azonnal széleskörű hajtóvadászatot indít a rablók ellen. Az üldözést Pilapisz csendőrtábornok irányítja.

A rablók garázdálkodása miatt Tesszáliában óriási izgalom uralkodik.

A lakosság pánikszerűen menekül a veszélyeztetett községekből.

A hatóságok megállapították, hogy ugyanez a rablóbanda a múlt évben kifosztotta az Athén-Szaloniki között közlekedő gyorsvonat utasait.

A lakosság borzalmas dolgokat mesél a rablók garázdálkodásáról.

Két kereskedőt, akik szembeszálltak a rablókkal, a banda főnöke

elevenen megsütötte.

A kormány intézkedésére eddig két zászlóalj csendőrség vette üldözőbe a rablókat, akik akik a tesszáliai erdőség kben bujkálnak.

Erősebb felmelegedés, még néhány napon át tulnyomóan derült és száraz idő várható

A meteorológiai intézetek megállapítása szerint az idén meleg őszi időjárásra van kilátás

Tegnap délben ismét 30 fok Celsiuszot mutatott a hőmérő s a nap folyamán igen meleg volt az idő. Ezidőszent egész Közép és Déleuropában száraz és meleg idő uralkodik s miután az anticiklon a Balkán félsziget fölött állapotodott meg, továbbra is meleg idő várható.

Az idei ősz általában melegek ígérkezik

s valószínű, hogy a szép idő októberben is eltart.

A meteorológiai intézetek jelentései szerint

egyelőre éjjel hűvös idő, később erősebb felmelegedés, néhány napon át tulnyomóan derült és száraz idő várható.

A beográdi obszervatórium jelentése szerint tegnap reggel 8 órakor a következő hőmérsékletet jegyezték fel az ország egyes városaiban: Beograd 19, Zagreb 19, Ljubljana 16, Vrsac 21, Noviszád-Petrovaradin 19, Koviljacska 19, Szarajevo 16, Uzsice 13, Kragujevac 20, Kraljevo 13, Krusevac 19, Zajecsar 19, Vranje 19, Nis 19, Koszovszka Mitrovica 18, Szkoplje 18, Stip 16, Prilep 17, Pety 17, Mosztár 19, Brod 18, Kotor 19, Szplit 19.

Tegnap csak Vrsacon esett az eső, mástul derült és meleg idő volt. Tulnyomóan derült idő várható, átmeneti felhőzettel és a hőmérséklet emelkedésével.

Megtörténik ez is néha

mondja mosolyogva Vidámné Böles Kató. De tehet-e róla a csöppség? Hamar egy tiszta ruhéskát és tiszta kötényt. Nem történt semmi baj, hisz minden foltot elfüntet a

Schichtov
RADION

Széleskörű szervezetbe tömörült anarchista követtek el Németországban a sorozatos bombamerényleteket

A német politikai rendőrség tömeges letartóztatást fogatosított — A régi Consul-szervezet tagjaiból alakult a pokolgépes merénylők csoportja

Hirt adtunk az egyre ismétlődő pokolgépes merényletekről, amelyek az utóbbi hetekben Németország különböző városában előfordultak. A német politikai rendőrség hatalmas apparátussal kezdte meg a nyomozást a merényletek ügyében és a vizsgálat tegnap eredményre vezetett.

A berlini rendőrfőnökség közli, hogy a politikai rendőrség Berlinben, Schlezvig-Holsteinban, Hannoverben és Hamburgban hosszabb idő óta folytatott nyomozás alapján tegnap reggel több személyt helyezett előzetes letartóztatásba, mert alaposan gyanúsíthatók azzal, hogy részesek a pokolgépes merényletekben. Lakásaikat és üzlethelyiségeiket átkutatták.

A letartóztatottak a következők: Salomon Ernő, aki bejelentés nélkül tartózkodott Berlinben, dr. Salinger, akinél Salamon lakott, Lass Verner és Techov Gert János. Előzetes letartóztatásba helyeztek ezenkívül néhány olyan személyt is, aki a pokolgépes merényletek elméleti és gyakorlati előkészítésével foglalkozott. A vizsgálat van hivatva kideríteni, hogy ezeknek a személyeknek van-e valami közük a legutóbb történt merényletekhez.

A hamburgi rendőrség jelentése szerint ott letartóztatott egy kereskedőt, aki ösz-

szeköttetésben állott a Krempében letartóztatott Nickel volt rendőrkapitánnyal, akitől állítólag pokolgépet kapott.

A szivardobozba helyezett és időre beállítható gyújtóval felszerelt pokolgépet, amely teljesen használható állapotban volt, a kereskedő lakásának egyik szekrényében megtalálták és lefoglalták.

A Berliner Zeitung am Mittag jelentése szerint a letartóztatottak eddigi kihallgatása folyamán kiderült, hogy a pokolgépes merénylők

nemzeti anarchista terrorcsoportokhoz tartoznak

és a volt Consul-szervezet maradványából rekrutálódtak. Az ugynevezett C-szervezet annakidején Erzberger meggyilkolásakor bukkant fel. A Holsteinban letartóztatottak között van egy Plenn nevű órákészítő, akit azzal gyanúsítanak, hogy ő készítette a pokolgépek óra-szerkezetét. Itzhében tartózkodott egy Salomon Bruno nevű ember, a Berlinben letartóztatott Salomon Ernő testvérét. Salomon Bruno az itzheoi Landvolk szerkesztője. Letartóztatották Vaeschet is, a lapkiadóját.

Tekintettel arra, hogy a köztisztasági vállalkozó vízözönelőtti öntözőhordóval locsoltatja az uccákat, a városi tanács a vállalkozó költségén fogja végezni a locsolást

A legerélyesebb rendszabályokat fogatosítják a köztisztasági vállalkozó ellen

A noviszádi pormizériáról külön regényfejezeteket lehetne írni. Tudvalevő ugyanis, hogy a köztisztasági vállalkozó jóvoltából az idei nyáron csak kivételes esetekben öntözték az uccákat, de csak akkor, amikor még a nagy autótank működött. A nyár közepén azután a szokásos baleset érte a tankot: egy szép nap egyszerűen felmondta a szolgálatot. A városi tanács intervenciójára a köztisztasági vállalkozó ígéretet tett, hogy 15.000 dinárnál költséggel olyan modern alkatrészeket rendel Németországból, hogy az autótank többé sohasem romlik el. Időközben azonban megeredtek az ég csatornái s a köztisztasági vállalkozó megelégedett az ígért alkatrészekről, ami érthető is, ha te-

kintethe vesszük, hogy az áldást hozó eső a saját hatáskörében végezte el az autótank munkáját.

Amikor azután ismét kisütött a nap, a vállalkozó

egy luresa kis autótákolmányt helyezett forgalomba, amelyre ráfogta hogy „öntözőkocsi”.

A jámbor noviszádiak érdeklődve figyeltek a törpe autótankot, amelynek az volt a legérdekesebb sajátossága, hogy csak az uccá széléit öntözte, az uttest közepéig már nem ért a vizsugar. De mit tesz a sors? A kis autótank, miután az őszi kánikula tulcsokáig tartott

szintén felmondta a szolgálatot.

Ezekután kedves emlékekkel lepte meg a köztisztasági vállalkozó a noviszádiakat, amely élénken emlékeztet a Biedermayer kor szak bájos és filigrán szállítóeszközeire.

Özönvízelőtti hordókosci jelent meg az uccákon, olyasféle tákolmány, amelyről dédapáink szerettek dícserekedni unokáiknak.

Ez a bájos kis hordócska locsolja most a noviszádi uccákat s a közönség meghatva figyel a huszadik század legújabb csodáját, a rádió és Schneider kupák korszakának legeredetibb ellentétét. Eppen jókor jelent meg a mesebeli öntözőkocsi az uccákon,

amikor a bácskai tartomány főispánja ellenőrző útján Noviszádra érkezett.

Dacára annak, hogy a közönség becézgeti a drága kis tankocsát, a városi tanács mégis csak erélyes lépésre határozta el magát s tegnap úgy döntött, hogy a világra szóló köztisztasági botrányra való tekintettel ezentul

a köztisztasági vállalkozó költségére locsoltatja az uccákat.

Errevonatkozólag már a mai nap folyamán végleges döntés történik s a város modern öntözőtankról gondoskodik, az uccák tisztántartására.

Szerb és bolgár kertészek őriást tűzkárt szenvedtek Romániában

Bukarestből jelentik: Targoviste városkában hatalmas tűzvész pusztított, amely három uccában nyolevanót házat teljesen elhamvasztott. Rengeteg gabona, takarmány és butor veszett a lángokba.

A tűz rohamos terjedését elősegítette a város felett tomboló szélvihar, amely rendkívül megnehezítette az oltási munkálatokat. A környékbeli tűzoltók és a katonaság egyesült erőfeszítésének csak 8 órai szakadatlan munkával sikerült a tüzet elfojtani. A hozzávetőleges anyagi kár mintegy százmillió lej. A tűzvész következtében ezer ember vált hajléktalanná. A három leégett ucca lakosai szerb és bolgár kertészek.

— A Duna vizállása. A földművelésügyi minisztérium vízrajzi osztálya tegnap a következő jelentést adta ki a Duna vizállásáról: Linz — 104, Bécs — 083, Budapest 120, Mohács 102, Bezdán 124, Apatin 198, Almás 174, Bogojevo 198, Vukovár 150, Noviszád 124, Zemun 090, Panesevo 062, Szmederevo 172, Kovin 124, Golubac — 010, Drenkova 072, Orsova 152, Turn Szeverin 130, Vidin 147, Rusesuk 156, Braila 203. A Duna végig apad. Középhőmérsékletek: maximális 28, éjjeli 13, reggeli 18 fok Celsius.

Változatlanul áll a harc az orosz-kinai határon

A legutóbbi ütközet során a kínaiak száz halottat vesztek

Mukdenből jelentik: Szovjet repülők bombázták a mulini vasutállomást, mire az egész vasuti személyzetet eltávolították. Mandzsuli közelében szovjet orosz tábori tüzéség tizenhat órán át ágyuzta a kínai állásokat. Egy páncél vonat ezer yardnyira megközelítette a kínai lövészárkokat. Az Amur közelében egy szovjet repülőgép felderítőszolgálatot végzett. Később hét orosz ágyunaszád jelent meg a Sungari folyó tor-

kolatánál, a kínaiak azonban aknákkal elzárták az utat.

Kínai forrásból eredő tokiói jelentés szerint a mandzsuri határon lezajlott harc során mintegy száz kínai katona és száznál több tábori ágyú vett részt. Charbinből érkezett jelentés szerint három orosz katonai repülőgép ismételt bombázta Pogranicsnaja városát.

A beográdi kereskedelmi iskola egyik tanulója nyerte a félmillió dináros főnyereményt az osztálysorsjáték keddi huzásán

Édesanyja tanácsára vette a sorsjegyet a szegény diák, aki nagy nélkülözések közepette élt Beogradban

Az osztálysorsjáték keddi huzásán a 0827 sz. sorsjegy nyerte az 500.000 dináros dupla prémiumot. A sorsjegyáruda megállapította, hogy

a szerencsés nyerő Risztovics Radul, a beográdi kereskedelmi iskola tanulója, aki csak a napokban került fel Beogradba egy montenegrói községből, hogy elvégezze beiratkozását.

Mielőtt elindult volna, édesanyja rábeszélte, vegyen sorsjegyet. A fiu szülei ugyan is rendkívül szegényes viszonyok között élnek s csak nagynénezen teremtették elő a fiu iskoláztatására szükséges pénzt.

— Ha megnyered a főnyereményt —

mondotta az édesanyja — nem lesz már gondunk az iskoláztatásodra. Próbáld szerencséd fiam!

Risztovics megfogadta a tanácsot s amint Beogradba érkezett, egy kollektórnél egész sorsjegyet vásárolt.

Tegnap értesült azután, hogy a sorsjegyet 500.000 dináros prémiummal huzzák ki.

Érdekes, hogy ugyanebből a szeriából senki sem vásárolta meg a sorsjegyet, úgy, hogy a kollektőr

a prémiumot teljes összegében fizette ki a boldog diáknak, aki örömtől sugárzó arccal vette át a hatalmas pénzüsszeget.

Jövő év áprilisában indul el északsarkira a Graf Zeppelin

Serényen folynak a felfedező ut előkészületei

Berlinből jelentik: A Graf Zeppelin északsarkira utjának előkészületei lázasan folynak, noha a léghajó az eddigi diszpozíciók szerint csupán április elején indul el a sarkvidékre. Az expedíció bázisa Sevensing lesz, Alaska egyik városa, ahonnan tegnap táviratban közölték, hogy elkészült a léghajó kikötéséhez szükséges árbc.

Az expedíciót finanszírozó társaság rengeteg tudományos műszert rendelt, amelyeket még ebben az évben leszállítanak. A társaság igazgatója október elején Friedrichshafenbe utazik, hogy Eckener kapitánnyal részletesen megtárgyalja az expedíció részleteit. Eckener rövidesen megérkezik Amerikából.

Nansen az expedíció résztvevő tudósokkal több próbarepülést fog végezni, a melyek a tudományos műszerek kipróbálására szolgálnak. A Graf Zeppelin rádióállomását is átépítik, miután a sarkvidéken uralgó légköri elektromosság lehetetlenné teszi a közönséges szikratávíró készülékek alkalmazását.

A kaliforniai Sandiagóból jelentik, hogy a keleti partvidék egyik hegyszorosát annak emlékére, hogy a Graf Zeppelin átre-

pülte, „Eckener szoros“-nak nevezték el. Egy hadirepülőgép átrepült a szoros fölött és ejtőernyőt bocsátott le, amelyre német és amerikai lobogó volt erősítve.

A Graf Zeppelin motorjainak építője. A léghajó világraszóló sikereiben dr. Maybachnak is jelentős szerep jut.

— Asztma és szívbetege, mell- és tüdőbaj, görvély- és angolkór, pajzsmirigy-nagyobbodás és golyvaképződés eseteiben a természetes „Ferenc József“ keserűvíz a gyomor és belek működését kitűnően szabályozza. Európai és amerikai klinikusok sorvadásos egyénekkel tapasztalták, hogy a betegség kezdetén jelentkező székrekedések a Ferenc József víz használata folytán lényegesen enyhültek. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Borzalmas katasztrófa egy romániai petróleumtelepen

Bukarestből jelentik: Az elmúlt éjszaka borzalmas szerencsétlenség történt a Prahova völgyében fekvő Storцени petróleumforrásnál. Az egyik kutnál a szivattyú ajkatrésze legurult a kutba s miközben a munkások igyekeztek az ajkatrészt kiemelni, a surlódás folytán kipattant szikra felgyújtotta a kutból eltörő gáztömegeket.

Csakhamar az egész telep lángborult.

A gáztömegek előtt a munkások pánikszerűen menekültek, időközben azonban a nafta is kigyulladt s utolérte a munkásokat.

Hat munkás elégett, tizenöt pedig súlyos égési sebeket szenvedett.

A hatóságok vizsgálatot indítottak annak a megállapítására, kit terhel a felelőség a súlyos katasztrófáért.

— Hol van Noviszádon a legnagyobb por? Erre vonatkozólag ugyan nehéz választ adni, mert a kérdést tulajdonképpen a következőképpen kellene feltenni: Hol nincs Noviszádon por? Mégis, a hatalmas porrengetegben van még egy hely Noviszádon, ahol több a por, mint homok a szaharai sivatagban, ahol annyi a por, hogy a motorkerékpárok is megakadnak s harminc löerővel sem tudnak utat törni a beláthatatlan portengerben. Ez a boldog hely az állami kórháztól a futaki uti végállomásig terjedő rész, ahol most az utburkolatot javítják s a forgalom a nyári uton bonyolódik le. Ezt csakugyan érdemes megnézni, talán érdekesebb mint bármilyen panoptikumot, mozi vagy Hasszán Müftár kivégzését. Ha autók, kocsik, teherautók, kerékpárok és motorkerékpárok végigszágulnak a nyári uton, ember legyen a talpán, aki nem kapja meg a „galoppierende“ tébécét. A legjobb esetben lélegzete is megakad, nem a meglepetéstől, hanem a portól, mert hát hasonló dolgok egyáltalában nem mennek meglepésszámba ott, ahol Djakovics Szima a köztiisztasági vállalkozó. Aki még nem látott számumot vagy tájfunt, ezennel meginvitaljuk a legújabb nap-nap után megismétlődő attrakció megtekintésére. A szegény lakókat nem is sajnáljuk, mert hát ilyesmire már mindenki meg van szokva, sajnáljuk azonban azokat a szerencsétlen szállító eszközöket, amelyek a porrengetegben formálisan átbukdácsolnak és sajnáljuk azt a sok benzint, amit a motorkerékpárok elpuffasztatnak, amíg a portengerből kievickélődnek. Miután természetesen szó sem lehet, hogy valakinek is eszébe jutna ezeken a bajokon segíteni, emberbaráti szempontokból indítva arra kérjük a rendőrséget, intézkedjék, hogy az utjavítási munkálatok tartamára a Cara Dusana uccán át terelje a kocsis forgalmat a telepek és a téli kikötő felé, mert a jelenlegi helyzet teljesen tartahatatlan.

— Kéménytűz. Tegnap este 9 órakor kigyulladt a Vojvodjanszka ucca 3. szám alatti ház kéménye. A városi tűzörség rövidesen eloltotta a tüzet.

— Szülők figyelmébe! A polgári iskolába még e hó 15-ig tartanak a beiratások. A gyermekek 14 éves korig kötelesek iskolába járni. Szülők! gyermekeitek jövőjéről van szó.

FURCSASÁGOK

avagy

Manapság ez is lehetséges

I. Doktor krumplinudli

A csikágói egyetemnek van egy kollégiuma, amelynek kizárólag nőhallgatói vannak. Ezen a női fakultáson komoly professzorok adják elő a háztartással és családszereléssel kapcsolatos tudományokat. Néhány év óta működik ez a fakultás és igen sok hallgatója van. Most történt az első doktoravatás. A háztartásban első doktor-nője disszertációt is készített, a disszertáció címe: „Az asztalterítés és edénymosogatás elmélete és gyakorlata.” A jelölt-nő a témán féléven át dolgozott az egyetem laboratóriumában két asszisztensnő támogatásával. Ezután megírta doktori értekezését, amely állítólag korszakalkotó az asztalterítés és edénymosogatás történetében. A fiatal leányt a legnagyobb kitüntetéssel avatták doktorrá. Doktorráavatása után többen megkérték a kezét, ő azonban egyelőre mindenkit kikoszorózott.

Ezek után kíváncsian várjuk, mikor készít valamelyik doktorjelölt disszertációt, mondjuk a csevaspicica, razsnyicsa vagy krumplinudli készítéséről. Nem is hangzana olyan rosszul, hogy: „Doktor krumplinudli”. A mai világban ez sem tartozik a lehetlenségek közé.

II. Mitől „döglük” a tyúk

A tangeri Pasteur-intézet laboratóriumából a napokban ismeretlen tettesek ellopják a kísérleti tyúkokat. A tolvajok a tyúkokat piacra vitték és vendéglősöknek adták el. Ezek a tyúkokon a laboratórium tudósai különböző színváltozási kísérleteket végeztek. Bizonyos ásványi anyagokkal oltották be a tyúkokat és a madarak tollazatának színe az oltás hatása alatt megváltozott. A tyúkokból sokan ettek az egyik tangeri vendéglőben és néhány nappal később egy hölgy, aki ebben a vendéglőben étkezett, hirtelen azt vette észre, hogy barna haja erősen világos színezetet kapott, csaknem szőke lett.

Szent Habakuk, micsoda szenzáció! Hát nem aranyosak ezek a tyúkok, amelyek tyúkokat fiatalítanak meg. Ezentúl már nem kell hajfestőszer, mert aki esetleg hupikékre akarja festetni a haját, egyszerűen beül a kocsmába s rendel egy kirántott kísérleti tyúkot. A legjobban persze a kelme-festőket sajnálom, akiknek már a tyúkok is konkurenciát csinálnak. Ezentúl már úgy kell hirdetni a kelme-festést, hogy:

Rántott csirke — fest és tisztít.

Ime — ettől „döglük” a tyúk.

K. A.

1929. Szeptember 12. Csütörtök

Római katolikus: Mária neve. Protestáns: Guidó. Görög-keleti (augusztus 30) Alex. A nap kel reggel 5 óra 32 perckor, nyugszik 18 óra 20 perckor. A hold kel 15 óra 25 perckor, nyugszik 23 óra 6 perckor.

— A szaloniki front áttörésének évfordulója. Vasárnap, szeptember 15-én, a szaloniki front áttörésének évfordulója alkalmából a noviszádi templomokban gyásztisztiszeletet tartanak a háboruban elesett hősök emlékére. A gyásztisztiszeleteken a katolikus tisztek saját templomaikban vesznek részt. Az istentiszeletek sorrendjét falragaszokon közlik a közönséggel.

ROSENBERG TÁNCISKOLA
SZEPTEMBER VÉGÉN MEGNYILIK!
BEIRA KOZNI LFHET
vasárnap 9—12-ig déle 5-t. Kraija Petra 23 alatti lakásán

A Darányi telepi római katolikus templom alapkövetései ünnepségeit

vasárnap délután fél 3 órakor tartják meg, melyhez a közönség körmenetben vonul fel

...

A körmenet a Iskola, Magyar, Mátyás és Kamenica uccán át vonul a színhelyre

Mint már megírtuk, vasárnap délután fél 3 órakor tartják meg az új Darányi-telepi rom. kat. templom alapkövetései ünnepségeit. Az ünnepség körmenettel kezdődik, mely fél három órakor indul a Szent Rókus templomból a következő utirányban: Iskola-ucca, Magyar-ucca, Mátyás király-ucca, Kamenica-uccán végig a Darányi-telepig.

A körmenet felállítási sorrendje a következő:

Elöl mennek az iskolásfiúk, utána a leányok, azután az egyetemes, katolikus férfiak, a papság, a hitközségi képviselőtestület, majd a felnőtt leányok és asszonyok.

Az egész körmenet hatos sorokban vonul fel.

A rendezőség felkéri a közönséget, hogy ezt a sorrendet tartsa be s a rendezők utasításához mindenben alkalmazkodjék.

Amikor a körmenet a templomhoz ér-

kezik,

a közönség a templom környékén helyezkedik el,

mert a templom falai közé a közönségnek belépni tilos, minthogy ott folyik le az egyházi szertartás, amelyet Fátih Ferenc apát esperes plébános nagy pápi segédlettel végez.

A szertartás alatt háromnyelvű prédikáció lesz. Tekintettel az alapkövetései ünnepélyre, vasárnap délután sem a belvárosi, sem a rókusai templomban a szokásos délutáni litániát nem tartják meg.

A szertartás befejezése után a közönség nem körmenetben, hanem egyenként távozik a színhelyről s a rendezőség felkéri a hívőket, hogy a szertartás után a legnygyobb rendben vonuljon el.

A katolikus hitközség Borota Branišljav dr. polgármestert, Momirović Veljko dr. főkapitányt és a városi tanács tagjait is meghívta az alapkövetései ünnepségekre.

— Óriási gyémántot találtak a lichtenburgi gyémántbányákban. Johannsburgból jelentik: A lichtenburgi gyémántbányában tyuktojás nagyságu, 101.25 karát súlyu gyémántot találtak. A gyémánt felfedezője mindössze 6.600 fontért adta el a drágakövet. A Koh Inor gyémánt sulya 102.5 karát, tehát a most felfedezett gyémánt, a világ második legnagyobb gyémántja.

— Ferfi szökni a legnagyobb választékban és a legolcsóbb áron a Harisnyakirálynál, Klein Jenőnél Novisad, Vel. Bečke-erek, Senta.

14 karátos arany karcsattóra
(hivatalos fémetzés):
295.— din. kerek, különböző mintában;
395.— din. vésett ovális, legújabb minta
Fenti óra 14 kar. arany húzós-karcsattal 150 — dinárral 1800.
Sveici pontos 10 éves szerkezet, irásbelli jóállással
GOLDBERGERNĚL, NOVISAD, KR. PETRA 23.

— Hazautaztak a Fidac tagjai. Szplítből jelentik: A szpliti községtanács tegnap ünnepi lakomát rendezett a „Bellevue” szálloda éttermében a Fidac tagjai tiszteletére. A bankett után a vendégek elutaztak Szplítből.

— Nem lett öngyilkos. Tegnap az a hír terjedt el a városban, hogy Barbatović Panta városi tisztviselő öngyilkosságot követett el. Ez a hír nem bizonyult valósnak. Barbatović Pante ugyanis az elmúlt éjszaka egyik barátjával a Venacon mulatott s egy eltört söröskorsó szilánk megsébesítette a kezét. Miután a szilánkok megsértették az ütőerét, a fiatal embert a kórházba, majd a lakására szállították, egyéb baj azonban nem történt.

— Angol-amerikai megegyezés a tengeri leszerelés ügyében. Londonból jelentik: A Daily Telegraph diplomáciai levelezője szerint az angol-amerikai tengerészeti megegyezés során többek között a következőképpen sikerült megegyezést elérni: 1. A teljes tengerelattjáró flotta tonnatartalma. 2. A teljes torpedoromboló haderő tonnatartalma. 3. Az elavult csatahajók pótlásának elmulasztása. A legújabb angol javaslat Amerikának többek között tizenhét, egyenként tízezer tonnás icrkálót koncedál, amelyek nyolc hüvelykes ágyúkkal lesznek felszerelve.

— Ujjonnan megnyílt modern német-magyar horvát kölcsönkönyvtár, Novisad Ustavka 33.

— A noviszádi főkapitány fegyvergyakorlatra vonul be. Dr. Momirović Veljko főkapitány ma tizennégy napos fegyvergyakorlatra vonul be Szarajevoba. Távollétében Nikolics Szima, a bünyügyi osztály főnöke helyettesíti.

Vasárnap Noviszádon mérkőzik a petrováci Szlovaeski. Megírtuk, hogy vasárnap a beográdi Szoko a Rádnicskival játszik barátságos mérkőzést. A program most új látványossággal bővült, mert a Szoko-Rádnicski mérkőzés előtt a petrováci Szlovaeski játszik a NAK csapatával.

— Az osztálysorsjáték f. hó 10. i húzásán 60.000 dinart nyert a 62022 számú sorsjegy, mely a noviszádi főelárusítóhelyen, Lustig Lajos banküzletében lett vásárolva.

— Elveszett kotta. A katolikus egyházi énekkar egyik tagja valamely üzletben, vagy villamoson felejtett vagy esetleg a Futaki uton elveszített egy kottát. (Abt F.: Ave Mária) Felkérjük a becsületes megtalálót, hogy a kottát a Délbácska kiadóhivatalában, vagy pedig Ábrahám J. könyvkereskedésében átadni sziveskedjék.

— A prágai szabad liceum növendékei Beogradban. Beogradból jelentik: A prágai szabad lyceum növendékei, akik ezidőszent tanulmányuton vannak Jugoszláviában, tegnap reggel Beogradba érkeztek. A vendégek már meglátogatták Ljubljanát, Zagrebot, Szplítet és Dubrovnikot s holnap Szkopljéba folytatják utjukat.

— Változás a noviszádi munkásbetegsegélyző fogászati rendelkezésében. A noviszádi munkásbetegsegélyző fogászati rendelkezésében 1929. szeptember hó 16-tól, 1930. május hó 15-ig, az alábbi változás lép életbe: Dr. Kassowitz Rudolf fogorvos reggel 7 órától 8 óráig szokásos rendelése elmarad, ehelyett Kassowitz dr. este 5 óra 15 perctől 7 óra 15 percig rendel. A többi rendelés változatlanul érvényben marad.

— A Habsburgok ékszereinek egy részét Marokkóban találták meg. Casablancából jelentik: A marokkói francia rendőrség rendkívül értékes ékszereket foglalt le, amelyekről kiderült, hogy a Habsburg ház tulajdonát képezik. Az egyik ékszer Mária Terézia 284 gyöngyszemből álló híres gyöngynyakéke, a másik pedig egy művésziesen kidolgozott magyar címer, 163 briliánsal kirakva. A rendőrség megállapította, hogy az óriási értékű ékszereket egy olasz alattvaló lopta el.

— Sztrájkol a havannai hóhér. Párisból jelentik: A havannai hatóságok a legnagyobb zavarban vannak, mert a halálos ítéletek végrehajtója vonakodik kivégezni egy halálraíteltet. Kiderült, hogy a hóhér régebben a halálraítelttel együtt gyilkolt meg egy asszonyt néhány évvel ezelőtt és most nem hajlandó büntetését kivégezni. Bonyolultabbá teszi a helyzetet, hogy a halálraítelt az életfogytig tartó fegyház helyett a halálos ítéletet választotta. Havannában a hóhér rendszeresen elítelt gonosztevő, aki három quineát kap minden kivégzésért. Így menekült meg a büntetéstől a most halálraítelt gyilkos hóhér-barátja is.

— A földművelésügyi minisztérium termésmelentése. Beográdból jelentik: A földművelésügyi minisztérium tegnap kiadott termésmelentése közli, hogy az utóbbi napok viharos időjárása egyes helyeken kisebb-nagyobb károkat okozott a termésben. Azokon a helyeken, így például a Vojvodinában, ahol nem voltak nagyobb zivatarok, az eső a szárazság után jó hatást gyakorolt. A tengeri a beográdi és bácskai kerületben igen jó termést ígér, ugyancsak igen jó termés várható tehénrúpában és cukorrúpában is. A még le nem szedett kerti veteményekre az esős és igen jó hatással volt és a terméskilátásokat nagymértékben megjavította. A burgonya is jó termést ígér. A szőlő várható termése jó, az almáé a Bácskában igen jó.

— Szárazság pusztít Franciaországban. Párisból jelentik: Franciaország területén nagy szárazság uralkodik, a hőmérséklet tegnap átlagosan 30 fok Celsius volt. Bretagneban könyörgő istentiszteletet tartottak esőért, Morbian városban nyilvános körmenetet rendeztek, a szárazság megszűnéséért.

RÁDIÓ-MŰSOR

Csütörtök, szeptember 12.

Beograd. 11.20 és 11.45: Vizállásjelentés. 12: Pontos időjelzés. 12.10: Kis gramofónhangverseny. 12.30: Közgazdasági hírek, tőzsdejelentések. 12.45: Gramofónhangverseny. 13.15: Ujsághírek. 17.30: Őrségváltás a királyi palota előtt. 20: Puljevics Vojin előadása a népköltészetéről. 20.30: A rádió kvartett hangversenye. 21.35: Ujsághírek. 21.45: Vigjáték-előadás a Studióból. 22.10: Enek est. Közreműködik Binicski Frida és dr. Gerasziménko zongoraművész.

Zagreb. 11.30: Gramofónzene. 12: Déli harangszó a Márkus-templomból. 12.05: A hangverseny folytatása. 19.30: Szimfonikus zenekar hangversenye. 22.40: Könnyű esti zene.

Bécs. 11: Délelőtti zene. 16: Délutáni hangverseny. 19.30: P. Mascagni „Parasztbeesület” című operájának előadása. 22.00: Jazz-zene.

Prága. 11.30: Gramofónzene. 12.20: Zenekari hangverseny. 16.30: Katonazene. 19.05: Mandolinzene. 20: Zenekari hangverseny. 22.15: Színházi hírek. 22.20: Gramofónzene.

Budapest. 9.15: A rádió házikvartett-jének hangversenye. 12: Déli harangszó. 12.05: A m. kir. honvédelmi vezény zenekarának hangversenye. 14.40: Kísérleti átvitel Bécsből. A bandóengi (láva) rádióállomás hangversenye. 16: Rádió Szabad Egyetem. 17.20: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 19: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye. 20.15: Előadás a Studióból. Három egyfelvonásos. 22.20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek és a nemzetközi sakkverseny eredményei. Majd: Gramofónhangverseny.

Berlin. 14: Szalóonzene. 17: Fagott hangverseny. 17.30: Szórakoztató zene. 19.30: Népdalok a nagyvilágból, gramofónhangverseny. 20: Kamarazene. Utána tánczene.

Kassa. 12.05: Zenekari hangverseny. 17: Délutáni hangverseny. 20: Zenekari hangverseny.

München. 12.20: Déli hangverseny. 17.30 Szórakoztató zene. 18: Dalok. 20: „A szerencse-kovács”, népszimű. 20.30: Modern kamarazene.

A másodosztályu bajnokság realitását veszélyezteti a mérkőzések anyagi feltételeinek balkezes megállapítása

Az egyesületek megfellebbezik a sérelmes határozatot

Megírtuk, hogy a kerület értekezletet hívott össze, hogy a vasárnap megindult másodosztályu bajnoki mérkőzések anyagi feltételeit megállapítsák. A kerülettől mindenestre szép gesztus, hogy az érdekeltekre bízta a saját ügyük rendezését, de azért ügyelni kellene arra, hogy pátronátusa alatt esodabogarak ne kerüljenek a nyilvánosság elé.

Mert azt a határozatot, amely az értekezleten megszületett, méltán sorozhatjuk a lehetetlen és balkezes rendelkezések kategóriájába. Hosszas és szenvedélyes vitaközlés után az értekezlet az alábbi határozatot hozta:

A noviszádi másodosztályu egyesületek egymásközött lejátszott mérkőzéseiket közös kasszára rendezik. Ugyancsak közös kasszára mérkőznek egymással Petrovaradin és Kamenica egyesületei.

A palánkai Szloga a Palánkán szereplő csapatoknak 900 dinárt fizet, míg ő a vidéken 600 dinárt kap. A petrováci Szlovaeski a Petrovácon szereplő csapatoknak 700 dinárt fizet, míg ő a vidéken 450 dinárt kap.

A Szerémségben a vidéken szereplő egyesület fizeti a maga költségeit és a vendéglátó egyesület csupán a plakát és pályaelőkészítés költségei terhelik, a bevétel teljes összege az odahaza játszó egyesületet illeti.

A palánkai Szloga és a petrováci Szlovaeskira kirótt anyagi feltételek lehetetlenek voltak, az első szempillantásra kitűnik. A Palánkára utazó vidéki csapatok vasuti összeköttetése nem a legkedvezőbb, de éppen olyan kedvezőtlen a vasuti összeköttetés Palánkáról a vidékre is. Felmerül tehát a kérdés,

milyen alapon kényszerítik a palánkai Szlogát arra, hogy a vidéken lejátszott bajnoki mérkőzéseire legálább 300 dinárt ráfizessen?

Még kirívóbb a helyzet tarthatatlansága a petrováci Szlovaeski esetében. A noviszádi és környéki csapatok déjben 12 órakor utaznak el vonattal Noviszádról és este fél nyolc órakor már visszaérkeznek. A vasuti költség Petrovára és vissza tizenkét ember részére, a petrováci autóköltségekkel együtt

Rádnicski—Botics 3:0. A két egyesület hazena csapata tegnap hajnali fél 6 órakor játszotta le a mérkőzést és így nem esoda, hogy a hölgyek meglepő „frissen” mozogtak. A játék során a Rádnicski-hazénisták mutattak jobb formát, amit a hajnali idő ellenére megjelent nagyszámú közönség lelkes tapssal honorált.

Joksziacs vasárnap Budapesten bírászkodik. Budapestről jelentik: A vasárnap eldöntésre kerülő Ausztria-Magyarország amatőr válogatott futballmérkőzés vezetésére Joksziacsot, a kiváló beográdi bírót kérték fel.

Achilles hírek. Az Achilles kerékpár klub szeptember hó 15-én országos országuti kerékpár versenyt rendez a futaki országuton. A verseny igen érdekesnek ígérkezik. Eddig beneveztek: Szubotica, Vel. Becskerek, Stari Becsej, Osziyek és Beograd. Itt

összesen 312 dinár. Ezzel szemben a csapatok 700 dinár fix összeget kapnak a Szlovaeskitől.

A Szlovaeskinak Noviszád felé nincs megfelelő vasuti összeköttetés, tehát minden esetben a költségesebb autóbust kénytelen igénybe venni. A Szlovaeski mindazon által csupán 450 dinár fix összegű költségmegtérítésre tarthat igényt.

Felmerül a kérdés:

Miképpen egyeztethető össze az amatőr felfogással, hogy ugyanazért az utért az egyik csapat többet kap, a másiknál? A noviszádi elsőosztályu egyesületek 700 dinárnál olcsóbban mérkőznek Petrovácon, minő jogon tarthatnak igényt a másodosztályu egyesületek 700 dináros költségmegtérítésre?

Régi igazság, hogy a futball egészséges fejlődésének legbiztosabb alapja a jól felépített bajnoki rendszer. Lelkesedhetik-e a bajnoki intézmény iránt az az egyesület, amelyet kényszerítenek arra, hogy minden vidéki mérkőzésre ráfizessen.

Nem esoda, hogy a második osztályban óriási az elkeseredés a lehetetlen anyagi feltételek miatt és féltő, hogy az elkeseredés a bajnoki intézmény teljes lejárására vezet. Köztudomásu, hogy a Szövetség szabályai nem tartalmazznak különösebb megtorlásokat a bajnoki mérkőzések lemondása esetére, azt sem írják elő, hogy az egyesületek legjobb csapatukat tartoznak szerepeltetni a bajnoki mérkőzéseken.

Mi történik akkor, ha néhány másodosztályu egyesület sorra lemondja vidéki bajnoki mérkőzéseit vagy pedig második csapatát játszattja a bajnokságban, az első csapatát pedig ugyanakkor vidéken szerepelteti, anyagi szempontból sokkal kedvezőbb feltételek mellett? Nem veszélyeztetné-e az ilyen eljárás a másodosztályu bajnokság komolyságát és realitását?

Minden remény meg van arra, hogy ez a helyzet nem fog bekövetkezni. A másodosztályu egyesületek közül egynéhány ugyan is fellebbezést nyújt be a határozat ellen. Egészen bizonyosra vehető, hogy a fellebbezés eredményre vezet és a megállapodás hamarosan eltűnik a jugoszláv futball-sport torzszülöttinek muzcumában.

mérik össze erejüket a vajdasági riválisok: Szántó, Szabados, Varga, Paolik, Zorád és Merczeluft I. A cél és start a futaki országut 2. kmes kövénél lesz, a rendező pályaudvar előtt. Nevezési határidő 1929. szeptember 14. A könyvtár részére Molnár István 1 kötet könyvet adományozott, fogadja ezuton is köszönetünket. Tagbefizetések minden nap d. u. 3—10 óráig az egyleti titkárnál, Laza Kosticsa ucca 22. Verseny előtti masszás mindennap délután 2—3 óráig. Főtitkar.

A P. A. K. ma este 8 órakor, a postás otthonban szakosztályi értekezletet tart. Az értekezleten az összes játékosok pontosan megjelenni tartoznak.

Feloszlott a sabáci Trgovaeski. A sabáci Trgovaeski bejelentette a kerületnek, hogy futballcsapatát feloszlatta és kilép a JNSz. kötelekéből.

Öfelsége a király aláírta a földművelés előmozdításáról szóló új törvényt

Beogradból jelentik: Öfelsége a király tegnap aláírta a földművelés előmozdításáról szóló új törvényt, amelynek fontosabb intézkedései a következők:

Az állam mindent elkövet, hogy a földművelést és a mezőgazdaságot előmozdítsa s e tekintetben nemcsak az állami, hanem az önkormányzati szervek támogatását is követeli. A legfelsőbb szerv a földművelésügyi miniszter. A tartományok ugyancsak kötelesek, hogy a mezőgazdaság előmozdítására megtegyék a szükséges intézkedéseket.

Az állami mintagazdaságokban és a különböző földműves iskolákban egységes tervezeteket kell kidolgozni a földművelés előmozdítására.

Tartományi földművelésügyi referensnek és tartományi szakreferensnek csak olyanok alkalmazhatók, akik az állami és önkormányzati tisztviselők feltételeinek megfelelnek.

akik azonban mezőgazdasági fakultás vagy hasonló szakiskola végzettséget igazolnak s legalább hét évi gyakorlatuk van.

A törvény azután a járási kertek vezetőinek és a járási gazdaságokban alkalmazott tisztviselők kvalifikációját szabályozza.

Minden járásban faiskola és járási mintagazdaság felállítása kötelező, legalább 2 hektárnyi területen. Ott ahol még nincs faiskola, a községi legelőkből vagy más közbirtokból kell ilyen intézményt alakítani.

ZARLATOK

Szerda, szeptember 11

A DINAR ÁRFOLYAMA

Budapest 9.96 - 10.04, Bécs 12.44 - 12.50, Prága 59 - 59.40, Berlin 7.38 - 7.40, Triest 33.64 - 33.68, London 276.

BEOGRÁDI TŐZSDE

Ünnep miatt zárva.

ZÜRICH TŐZSDE

Beograd 9.1275, Budapest 90.60, Páris 20.31, London 2516.75, Newyork 519.20, Milánó 27.1450, Brüsszel 72.1250, Amsterdam 208.0750, Berlin 123.57, Bécs 73.08, Szófia 3.75, Prága 15.3750, Varso 58.25, Bukarest 3.08.

BUDAPESTI HATÁRIDŐS TERMÉNYTŐZSDE

Irányzat: Tartott. Forgalom: Elénk. Buza októberre 22.61 - 22.62, 1930. márciusra 24.99 - 25.00. Rozs októberre 17.44 - 17.46, 1930. márciusra 19.70 - 19.72. Tengeri májusra 18.06 - 18.07.

CHIKAGOI TERMÉNYTŐZSDE

Buza: Szilárd. Szeptemberre 135 egynyelcad, decemberre 143 háromnyelcad, 1930. márciusra 149, májusra 152 háromnyelcad, Tengeri Szilárd. Szeptemberre 104 egynyelcad, decemberre 100.70, 1930. márciusra 104 egynyelcad. Zab Szilárd. Szeptemberre 52.75,

decemberre 55 egynyelcad, 1930. márciusra 58 háromnyelcad. Rozs Szilárd. Decemberre 114 háromnyelcad, 1930. márciusra 115.25.

WINNIPEG

Irányzat szilárd. Buza októberre 156.75, decemberre 154.25, 1930. márciusra 160.50.

NOVISZADI TERMÉNYTŐZSDE

(Hivatalos jegyzések)

Ünnep miatt zárva.

Száztagu rablóbanda kifosztott egy várost

Mexikóból jelentik a Morning Postnak: A Jurango államban lévő San Juan di Querero városkát

száztagu rablóbanda teljesen kifosztott.

A rablók a házak legnagyobb részét felgyújtották és óriási értékeket zsákmányoltak. A betörés után a rablók elmenekültek. Kétezer főnyi katonai osztag üldözi a vakmerő rablóbandát, mely a hegyekbe menekült.

A JUGOSLÁV VAS- ÉS FÉMMUNKÁSOK ORSZÁGOS SZÖVETSEGENEK NOVISZADI HELYCISOPORTJA

szombaton, szeptember 4-én a MAROS vendéglő összes helyiségeiben, Futoški put és Streljacska ucca sarkán, tartja déli

nagy szüreti mulatságát

kugliversennyel és világpostával egybekötve. Kezdeté este 8 órakor. Belépődíj 10- dinár

APOLLO szept. 12-én

MODERN CASSANOVA

Filmjáték 6 felvonásban

Főszerepben: HARRY LIEDTKE

A ZSARNOK FÉRJ IGÁJÁBAN

(4)

TÖRTÉNETI REGÉNY

Írta: FARKAS EMŐD

A komorna az oldalszobába megy s az ajtót behuzza. Forgách Zsuzsanna felül az ágyában. Kínéz az ablakon. A vékony hártán áttetszik a hold, amint nesztelenül evez a csillagok tengerében. A kezét összekujcsolja és felsóhajt:

— Istenem, Istenem, mi van a szívemmel?

De nem felel rá senki. Kinn a rügyező fák gallyai halkán suttognak, szél lengeti őket. Különböen semmi nesz. A szép fej, aminőt csak Praxiteles vésője adott Aphroditének, hátra dől párnáira és boldogan néz maga elé. Nincs a szobában senki és mégis ott lát valakit. Azt a tökéletes férfit, akinek a hangja égzengésben fülemüleének. Azt a törökverő vitéz daliát, akinek a karja rózsaszirmokkal átfont acél. Azt a hőst, akiről gyermekkorában álmódott s aki megjelent, hogy szívébe öntse minden kincsét: szüzi szerejmét.

Zsuzsanna vigad

Bakics másnap ejment, csak látogatóban volt az unokaöccsénél. De az Isten hozta. Ki tudja, mi történik a szép Zsuzsannával, ha ő be nem toppan a válságos pillanatban.

A mánor felszabadítja a gonosz szenvedélyeket, vakká teszi a lelket, sűrű hályogot von az észre s mikor a kijózanodás ezt leszakítja róla, csak akkor látja, mit tett, hová ragadta az indulat dühe.

A bucsuzás rövid volt, de annál nehezebb Zsuzsannának.

— Kegyelmed igen hamar itt hagy ben-

nünket, — mondta látszólag közönyösen, de könnyes szeme mást beszélt.

— Megnézem, mit csinál a palánkai őrség, — felelte Bakics.

A vitéz férfi a palánkai véghely kapitánya volt. Nagypapja a török háborúkban kardjával nyerte a nemesi levelet s vérevel festhette volna meg a király iródeákja. Vitézségével, daliás természetével, jó hírével és neve becsületével nagy tekintélyt és gazdag feleséget szerzett s fia még szerencsésebb házasságot kötött, úgy, hogy rokonságba jutott a felvidék főuraival. Így lett Bakics Péter unokatestvére a Révayaknak.

Zsuzsannát leánykorában nem ismerte. Ha látták volna csak egyszer is egymást, Forgách Imre erőltetheti a leányát Révay Ferenchez. Hanem a végzet gyakran elkésik egy lépéssel. Először akkor látták egymást, amikor Révay Gáborné temetésére az összes rokonságot meghívták. Így jött oda Bakics Péter is.

Révay Gáborné, Thurzó Katalin, Forgách Zsuzsannának anyjáról testvére 1600 november 28-án halt meg. Ekkor még Révay Ferenc feleségével a vadregényes szklabinai várban lakott. A temetésre messze vidékről összesereglett az atyafiság és mind a szklabinjai várban kapott szállást, ahol már a kastély felső részét Zsuzsanna sógora, Révay Péter lakta feleségével, Forgách Máriával. Nekik már több gyermekük volt s a rokonság egy része Révay Ferenc lakosztályába szállott. Ide került az ifjú Bakics Péter is, aki egy-két évvel idősebb volt, mint unokaöccse, Révay Ferenc. Ez azonban nagyon kedvelte vitéz és nagyhirű unokabátyját, aki szilajvérű, roppant erejű, nyakas, erőszakos, de lovagias jellemű és érzelmeiben állhatatos férfi volt.

Akkoriban gyakori eset volt, hogy az egyik nemes a másiknak a kastélyát erőhatalommal elfoglalta. A jobbágyaikat felfegyverezték, megrohanták a haragosukat, kiverették a saját jószágából s beültek oda,

mint a kakukmadár az idegen fészekbe.

A csuffá tett birtokos nemes ember azután összeharangozta az atyafiságot, felfegyvereztette a jobbágycsapatot, a béreseket és ostrommal foglalta vissza igaz birtokát. Nem ritkán asszony vezette az ily birtokfoglalást, még pedig kardosan, lóháton és úgy-úgy vezényelt mint egy született hadvezér. Az ilyen zenebona két pártra osztotta az egész környék népét s ki az egyik, ki a másik mellett foglalt állást.

Hanem Bakics ennél is cifrább dolgot művelt. 1590-ben elhajtatta a győri káptalan jobbágycsapatát, sőt magának a káptalannak a marháit is s a saját majorjába terelte. A nádor megidézettte, hogy adjon számot erőszakos tettéről, mire Bakics uram azt felelte, hogy azok a barmok az ő jószágát pusztították, tehát jogosan hajthatta el a káptalan gulyáját. Nagynehezen mégis kiegyeztek, de nem Bakics húzta a rövidebbet, zárlóban szép egy pár üsző, tinó maradt a portáján.

Több esatában vett részt a törökök ellen s ahová a kardja vágott, dőlt ott a pogány, mint kaszától a rendek. Szerette a dalt, a vigasságot, a bilikom csengése kedves muzsikaszó volt a fülében, hanem azért akármennyit ivott, az esze sohasem billent félre, mindig tudta mit tesz.

Szerette a vig, mulató cimborákat, jókedélyű, gonddal nem törődő, a világra keveset adó, igaz, jó hazafi volt, akinek a süvegén mindig virág lengett, mintha csak az ő vidám, gondtalan kedélyét jelképezte volna.

Mivel sok pogányt lekasabolt, a pápa szentelt vitézzé nevezte ki és erre a címére büszke volt egész életében.

A szklabinjai várban nagy halotti tort ültek, pompás nemzeti edeledek kerültek a terített asztalra. Siposok, trombitások megszékáltak s lantos diák is akadt, aki gyászversekben ejsiratta a néhai jó rokont.

Folytatása következik.

KOMLÓZSAKOK
 Juta, len és kender **gabona és lisztes zsákok** minden méretben
Zsinegek, afrik, lószőr, takarók, vízmentes ponyvák
 nagyban és kicsinyben legoicsóbban
AVRAM SCHIFF zsák, ponyva és zsineggyereskedőnél
 ZSÁK ÉS PONYVA KÖLCSÖNZŐ
 NOVISAD
 Telefon 2403 Flók: Beograd—Save Sörgöncim: Jutešif

Rövid ideig használt
 kifogástalan állapotban
 levő

AGYAGKÁLYHÁK
 eladók

Cím: Székely, Ustavka 14

Hirdetéseket felvesz a
 Délbácska kiad hivatal

FLY-TOX

ROVARIRTÓ

Gyorsan és biztosan ol

MOLY, LEGYET, SZUNYOGOT

MINDEN ROVART ÉS AZOK PE

TÉIT KAPHATÓ

MINDENÜTT

eredeti két fran

cia csomagolás

ban ÖVAKODJUNK

UTANZATOKYOL!

Gyári lerakat

a Vajdaság és Szerémség részére

KEMIKALIJA

vegyszerek nagyban raktára

Arse Teodorovića (Sijunka) 7

Izvrš. br. 199/1928.

Objava javne prodaje

Potpisani sudski izvršitelj ovim objav-
 ljuje, da će usled odluke Kr. Sreskog Suda
 u Novom Sadu br. 4.71/1928 u korist
 Dr. Ekštajn iz Novog Sada, radi 2000 din
 glavnice i prip. na javnoj prodaji prodaji
 sledeće pokretnine: pokućans vo, procenjen-
 e na 1.000 din.

Javna prodaja odžaće se dne 13. sep-
 tembra 1929. u 3 sati u Novom Sadu u
 Futoškoj ul. 155.

Novisad, 10. avgusta 1929.

Boža Nikolić
 kr. sudski izvršitelj

APRÓ HIRDETÉSEK

egy hétköznap, mint vasárnap.
 Egy szó 1 dinár, NAGY BETUS 2 dinár,
 a legkisebb apróhirdetés 10 dinár.

**KIRAKATÖVEG, CSI-
 SZOLT TÜKÖR, TÁBLA
 ZSINOR ÉS ORNAMENT
 ÖVEGEK LEGOLCSÓBB**
**ALBA* ÖVEG IPAR ÉS
 TÜKÖRGYÁRNÁL, NO-
 VISAD, ŽELJEZNIČKA**
 UL. 53. 1870

Eladó

Eladó kisebb ház Pie-
 radović uca 14. Bőve-
 bet Mileteceva u. 57.
 3198

Kiadó

Kiadó egy szép ketszo-
 bas lakás összes melek-
 hejységeivel, szeptember
 15 re. Futaki u. 70. 3211

Nagy, viágos, padló ott
 RAKIÁR azonnal kiadó.
 Žitai trg 15. (1rg kne-
 ginja Zorka.) 3210

Kereslet

EGY TANULO tejjel
 ellatasra felvetek meg;
 egy tarsa volna mar. Csa-
 ladi otthon. Zongora, für-
 dőszoba a házban. Grob-
 ljanska ul. 10 3173

KOVÁCS és bogárse-
 gédekkel felve z Gaspar
 Samuel kovacs mes er, Pe-
 tetjeva ulica 22. 3227

EGY FIATAL KÖNYV-
 KÖTŐSEGÉD, ki önal o-
 san tud dolgozni, allandó
 munkat nyerhet nálam.
 Irasbeli ajánlatot kérek,
 fizetési igény k megje-
 lesevel. Nivaly Jozsef,
 nyomda, Senta. 3210

Külföldi

JÓ HÁZIKOSZT kap-
 ható, esetleg hazonkivul
 is. Deákok es dea lányok
 abonamára felvetnek.
 Leona Vider, Futaki u 36
 3006

INAST

azonnalra felvesz
KLEIN JENŐ
 Novisad
 Kr. Aleksandra 8.

Hirdessen
 a Délbácskában

Irodának alkalmas
3-4 szobás lakást
 a város közponijában 1930. január 1-ere
 keres
 Interkontinentale A. G. Novisad
 Poštanska ul. 14. Telefon 23 28

Halószoba berendezését
 legolcsóbban **SZIGETI ES TÁRSA** Željeznička
 u. 79. butorkereskedesben szerezheti be.
 Kedvező fizetési feltételek!
 Izlées **RADIO SZEKRÉNYEK** készpénz áron
 részletfizetésre is

LESZEDETT

KOMLÓDRÓTOT

VESZ
KRAMER TESTVÉREK
 drótárugvár
 Novi ad, Mali Liman

A halotti emlékének tisztelése
 a legjobb emberi erény!

Temetések rendezését,

exhumalasi, szállit-
 tást, bármely vidék-
 ről (külföldről is), a
 legnagyobb figye-
 lemmei és pontos-
 sággal a legszolli-
 dabb árak mellett
 vállalom.

GOLGOTÁ

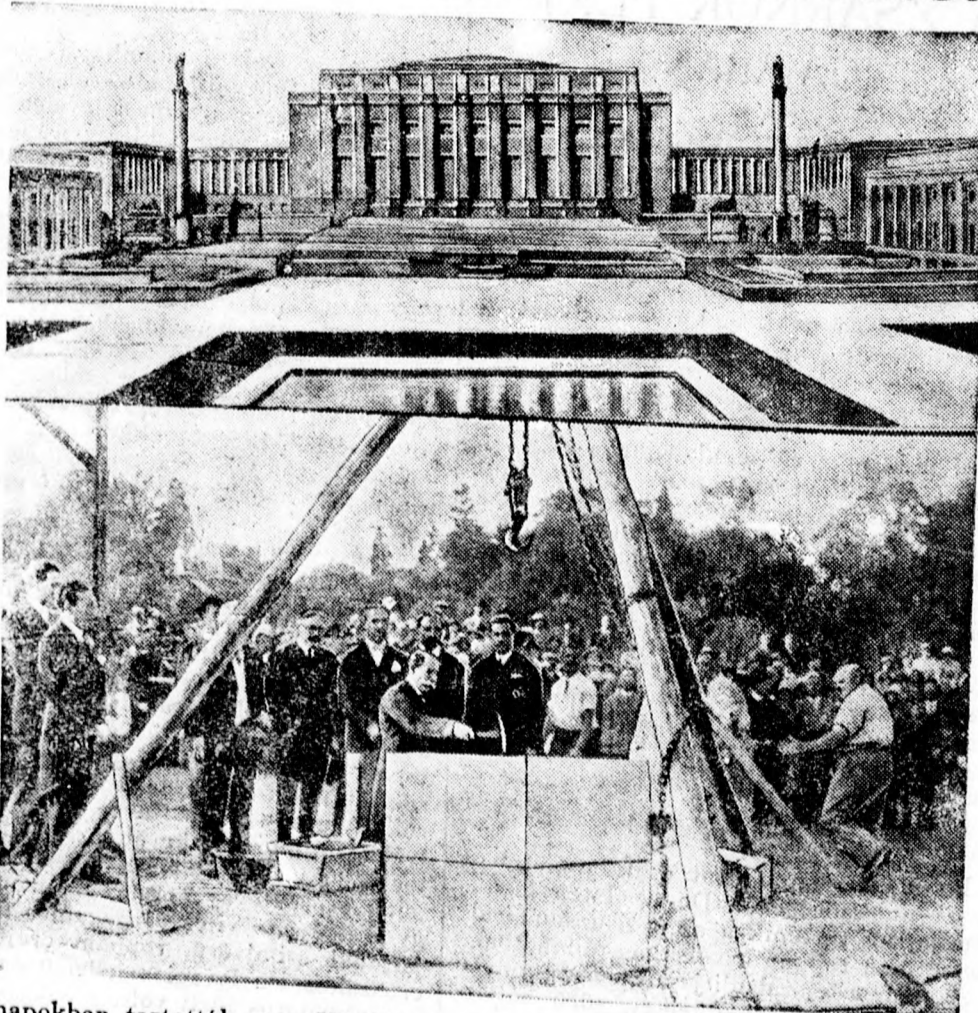
id. **LENKEY IMRE** és FIA

Novi Sad, Ubovszka ulica 12. sz.

Raktáron tartok kész butorokat
 elvállalok butor, épület és üzlet
 berendezési munkákat.

A szerkesztésért és kiadásért ideigle-
 nesen **Andrée Dezső** felel.

A hágai békepalota alapkövetétele

A napokban tartották meg Hágában a
 békepalota alapkövetétele. Felső képünk a
 békepalota modelljét mutatja, az alsó ké-
 pen Guerrero, a Népszövetségi tanács el-
 nöke első kalapaácsütését ábrázolja.

Nyomatott: „Uránia“, nyomdai műintézet és kiadóvállalat (Komlós Márton) Novisad, Ustavka 14.